Lieta Nr.C10090916
Lietvedības Nr.C0272-17/05

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
2017.gada 17.martā, Bauskā

Bauskas rajona tiesa
tiesnese I.Tikuma, izskatījusi rakstveida procesā civillietu **SIA "PlusPlus Baltic Re"** maza apmēra prasībā pret **/pers. C/** par naudas piedziņu,

k o n s t a t ē j a:

SIA "PlusPlus Baltic Re" (turpmāk – Prasītājs) cēla tiesā maza apmēra prasību pret /pers. C/ (turpmāk – Atbildētājs) par naudas piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 2008.gada 23.maijā starp Atbildētāju un AS „GE ??n??" tika noslēgts Aizdevuma līgums Nr.1211098346 (turpmāk - Aizdevuma līgums), atbilstoši kuram AS "GE ??n??" piešķīra Atbildētājam aizdevumu Ls 3000 (4268,62 EUR) apmērā. Aizdevuma līgumā noteikto saistību nodrošināšanai 2007.gada 16.aprīlī starp Atbildētāju un AS "GE ??n??" tika noslēgts Komercķīlas līgums Nr.1211098346, saskaņā ar ko Atbildētājs no Aizdevuma līguma izrietošo saistību pilnīgas izpildes nodrošināšanai ieķīlāja automašīnu Audi S4 Avant, šasijas Nr.WAUZZZ /šasijas numurs/, 1992.izlaiduma gads.

2013.gada 5.jūnijā starp AS „GE ??n??" un Ārvalsts komersanta PlusPlus Baltie OU filiāle Latvijā noslēgts cesijas līgums, AS „GE ?????" cedēja (nodeva) PlusPlus Baltie OU filiālei un PlusPlus Baltie OU filiāle pieņēma no Aizdevuma līguma izrietošas prasījumu tiesības.

Aizdevuma līguma 6.3.punkts paredz, ka par aizdevuma līgumā noteikto maksājumu termiņa neievērošanu tiek aprēķināts līgumsods 10% (desmit procenti) apmērā no ikmēneša maksājuma neatmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu.

2015.gada 2.aprīlī Ārvalsts komersanta PlusPlus Baltie OU filiāle Latvijā noslēdza Cesijas līgumu ar SIA "PlusPlus Baltie Re", saskaņā ar kuru prasījuma tiesības tika nodotas SIA "PlusPlus Baltie Re".

Atbildētājs pēc Cesijas noslēgšanas nav veicis nevienu maksājumu. Prasītājs, pamatojoties uz Civillikuma 1765.pantu, ir aprēķinājis līguma nokavējuma procentus (6 procenti gadā), par laika periodu no līguma beigu termiņa 2013.gada 25.maija līdz prasības sagatavošanai 2016.gada 25.maijam, kopā - 36 mēneši, no neatmaksātās pamatsummas 688,13 *euro*. Nokavējuma procenti ir 123,86 *euro*. Līgumsods uz 2013.gada 5.jūniju ir 20,80 *euro.*

Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētāja nesamaksāto aizdevuma pamatsummu 688,13 *euro*, likumiskos procentus 123,86 *euro*, līgumsodu 20,80 *euro*, tiesas izdevumus un noteikt Prasītājam tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no kopējās neatmaksātās parāda summas no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas līdz sprieduma pilnīgai izpildei. Prasītājs nelūdz uzklausīšanu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 56.panta piektā daļa nosaka, ka *tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.*

Par prasību Atbildētājam paziņots ar ierakstītu vēstuli uz deklarētās dzīvesvietas adresi, izskaidrojot procesuālās tiesības un pienākumus un dodot termiņu paskaidrojumu iesniegšanai. Atbildētājam arī izskaidrota CPL 250.^{21}panta otrā daļa, kas nosaka, *ka tiesa papildus informē atbildētāju par to, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē* (lietas 34.lapa).

Atbildētājs nav sniedzis rakstveida paskaidrojumu par prasību. Sūtījums saņemts atpakaļ kā neizsniegts.

CPL 56.^{1}panta otrā daļa nosaka, ka *tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.*

Par lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā pusēm paziņots. Atbildētājam paziņojums nosūtīts uz deklarētās dzīves vietas adresi (lietas 47.lapa). Sūtījums saņemts atpakaļ kā neizsniegts.

Tiesa atzīst, ka par procesu Atbildētājam ir paziņots CPL noteiktā kārtībā, jo tiesas dokumenti ir nosūtīti uz Atbildētāja deklarētās dzīves vietas adresi, kur viņam bija pienākums būt sasniedzamam. Tiesai nav zināmi nekādi apstākļi, kas neatkarīgi no Atbildētāja gribas bijuši šķērslis viņam saņemt dokumentus deklarētajā dzīves vietā. Citu adresi saziņai ar tiesu Atbildētājs nav ziņojis. Tiesa atzīst, ka lietu iespējams izskatīt rakstveida procesā. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesei.

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus, tiesa atzīst sekojošo.

Civillikuma (turpmāk – CL) 1402.pants nosaka, ka *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.*

CL 1511.pants nosaka, ka *līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401.p.).*

CL 1943.pants nosaka, ka *aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.*

Saskaņā ar CL 1753.pantu *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.*

CL 1756.pants nosaka, ka *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai likumu*, saskaņā ar CL 1757.pantu, *nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs*.

Saskaņā ar CL 1946.panta pirmo daļu *procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis*

nokavējumu.

CL 1652.panta pirmās daļas 3.punkts nosaka, ka *parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.*

CL 1716.pants (redakcijā līdz 2013.gada 31.decembrim) noteica, ka *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.*

CL 1720.pants, nosaka, ka *kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu: 1) ja tieši tā bijis norunāts; 2) ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.*

Lietā pierādīts, ka 2008.gada 23.maijā starp AS "GE Money" kā aizdevēju un Atbildētāju kā aizņēmēju noslēgts aizdevuma līgums Nr.1211098346 (turpmāk – Līgums, lietas 10.-14.lapa), saskaņā ar kuru aizdevējs aizdod Atbildētājam naudas summu Ls 3000. Aizdevumam noteikta procentu likme par aizdevuma izmantošanu. Puses vienojās, ka Atbildētājs aizdevumu un procentus atmaksā saskaņā ar grafiku. No Līgumam pievienotā maksājumu grafika redzams, ka maksājumi veicami ik mēnesi no 2008.gada 25.jūnija līdz 2013.gada 25.maijam. Līgumam piemērojami Līguma papildus noteikumi, kurus Atbildētājs parakstījis. Aizdevuma piešķiršanas mērķis atbilstoši Līguma noteikumiem ir transportlīdzekļa Audi S4 Avant, šasijas Nr.WAUZZZ/šasijas numurs/, iegādei. 2008.gada 23.maijā starp līdzējiem noslēgts komercķīlas līgums Nr.1211098346, ar kuru Atbildētājs Līguma saistību izpildes nodrošināšanai ieķīlā minēto transportlīdzekli (lietas 15.-18.lapa). Ņemot vērā, ka komercķīla reģistrēta Komercķīlu reģistrā, tiesa atzīst, ka aizdevējs savas no Līguma izrietošās saistības par aizdevuma izsniegšanu ir izpildījis.

Līguma noteikumu 6.3.apakšpunktā noteikts, ja aizņēmējs pārkāpis maksājumu apmaksas termiņus vai tā kārtību, kas paredzēti Aizdevuma līgumā un tā Pielikumā Nr.1, aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 10 % (desmit procenti) apmērā no ikmēneša maksājuma nepamaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu.

Tiesa atzīst, ka ar Līgumu ir pierādīts, ka līdzēju starpā nodibināta aizdevuma saistība, Atbildētājs uzņēmās saistības atmaksāt aizdevējam aizdevumu Ls 3000 līdz 2013.gada 25.maijam, maksājot to pa daļām ik mēnesi Līguma maksājuma grafikā norādītā apmērā un termiņos, un saistības maksāt procentus par aizdevuma izmantošanu, maksājot tos ik mēnesi Līguma maksājuma grafikā norādītā apmērā un termiņos. Puses Līgumā vienojušās par līgumsodu par grafikā noteikto termiņu neievērošanu Līguma darbības laikā.

CL 1587.pants nosaka, ka *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.*

CL 1828.pants nosaka, *ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu, bet tāpat arī viņam nav jāizpilda sava saistība agrāk, nekā pēc noliktā termiņa notecējuma.*

Līgums nav apstrīdēts, tātad tas kā tiesīgi noslēgts ir izpildāms un Atbildētājam bija pienākums pildīt saistības pielīgtos termiņos un apmēros.

Līguma saistību izpildes termiņi ir iestājušies, jo atbilstoši Līguma maksājumu grafikam saistības bija jāizpilda līdz 2013.gada 25.maijam.

CL 1793.panta 3.punkts nosaka, ka *prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi*.

Saskaņā ar CL 1798.pantu *par cesijas priekšmetu var būt visādi prasījumi, vienalga, vai tie izriet no līguma, vai neatļautas darbības, starp tiem arī tādi, kuriem vēl nav iestājies termiņš, kā arī nosacīti un pat nākami un nedroši.*

CL 1805.pants nosaka, ka *cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.*

Lietā pierādīts, ka 2013.gada 5.jūnijā aizdevējs un Ārvalstu komersanta PlusPlus Baltic OU filiāle Latvijā noslēdza Cesijas līgumu Nr.2 un, saskaņā ar pielikumu Nr.1 pie Cesijas līguma, Ārvalstu komersanta PlusPlus Baltic OU filiālei Latvijā tika nodotas prasījuma tiesības pret Atbildētāju, kas izriet no Līguma (lietas 19.-20.lapa).

Lietā pierādīts, ka 2015.gada 2.aprīlī Ārvalstu komersanta PlusPlus Baltic OU filiāle Latvijā un Prasītājs noslēdza Cesijas līgumu un, saskaņā ar pielikumu Nr.1 pie Cesijas līguma, Prasītājam tika nodotas prasījuma tiesības pret Atbildētāju, kas izriet no Līguma (lietas 26.-27.lapa).

Ar minētiem rakstveida pierādījumiem ir pierādīts, ka prasījuma tiesības pret Atbildētāju, kas izriet no Līguma, ieguvis Prasītājs, kas saskaņā ar CL 1805.pantu ir tiesīgs izlietot prasījumu pret atbildētāju.

Prasītājs norāda, ka saistības nav izpildītas pilnībā.

No parāda aprēķina (lietas 9.lapa) redzams, ka Atbildētājs no kopējās aizdevuma summas Ls 3000, kas atbilst 4268,62 *euro*, ir atmaksājis 3476,69 *euro.* Prasītājs norāda, ka nav atmaksāta pamatsumma 688,13 *euro*.

CL 1838.pants nosaka, ka *pienākums pierādīt to, ka samaksa ir izdarīta, ir tam, kas to apgalvo*.

Atbildētājs nav cēlis iebildumus, ka maksājumus būtu veicis noligtā kārtībā, ka saistības būtu izpildītas pilnībā vai lielākā apmērā nekā norādījis Prasītājs.

Prasītājs aprēķināja Līguma 6.3.apakšpunktā paredzēto līgumsodu 20,80 *euro* apmērā, norādot, ka tas aprēķināts uz 2013.gada 5.jūniju. no parāda aprēķina redzams, ka faktiski līgumsods aprēķināts par maksājumu kavējumiem līdz 2013.gada 25.februārim (lietas 9.lapa).

Tiesu praksē ir nostiprināts princips, ka jautājumos par līgumsoda piemērošanu ir jāievēro samērīguma un taisnīguma principi un līgumsoda noteikšanai ir jābūt saprātīgām robežām. Tiesai ir pienākums rast taisnīgu un samērīgu līgumsoda piemērošanas risinājumu, vērtējot vai līgumsods ir samērīgs.

CL 1716.panta redakcija (no 01.01.2014.) paredz, ka *līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra*.

Saskaņā ar likuma "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937.gada Civillikuma saistību tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību" 21.pantu ar 2015.gada 1.janvāri ir piemērojami grozījumi Civillikuma 1716., 1717., 1722.pantā par līgumsoda noteikumiem.

Ar grozījumiem līgumsodu regulējošās tiesību normās likumdevējs ir mainījis līdz šim pastāvošo līgumsoda tiesisko regulējumu, atsakoties no sodīšanas funkcijas un paredzot, ka līgumsodam turpmāk būs preventīva (brīdinoša) un zaudējumu kompensēšanas funkcija, pie kam nosakot samērīguma mērauklu līgumsoda noteikšanai.

Tiesa atzīst, ka Prasītāja aprēķinātais līgumsods ir samērīgs, nav strīda, ka atbildētājs neievēroja noligtos saistību izpildes termiņus.

Saskaņā ar CL 1759.panta 1.punktu *procenti jāmaksā, arī bez noteiktās norunas, uz likuma pamata, par katra parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.*

CL 1765.panta pirmā daļa paredz, *ka gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.*

Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2013.gada 25.maija līdz 2016.gada 25.maijam 123,86 *euro* apmērā, piemērojot CL 1765.pantā noteikto likmi.

Tiesa atzīst, ka Prasītājam ir tiesības saņemt likumiskos nokavējuma procentus 6 % gadā no visas neatmaksātā aizdevuma summas par periodu, kad Atbildētājam iestājās pienākums atdot visu aizdevumu, t.i., no 2013.gada 25.maija. Lietā nav pierādīts, ka aizdevums minētajā periodā būtu atmaksāts pilnībā vai lielākā apmērā nekā norāda Prasītājs.

Tiesa atzīst, ka no Atbildētāja Prasītāja labā piedzenama aizdevuma pamatsumma 688,13 *euro* līgumsods līdz 2013.gada 25.februārim 20,82 *euro,* likumiskie nokavējuma procenti no 2013.gada 25.maija līdz 2016.gada 25.maijam 123,86 *euro*.

CPL 195.pants paredz, ka *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda [..] prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru*.

Tiesa atzīst, ka Prasītājam ir tiesības saņemt no Atbildētāja līdz sprieduma izpildei likumiskos 6% gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas, taču šīs tiesības nav nosakāmas no prasības iesniegšanas dienas.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar CPL 195.pantu tiesa spriedumā par naudas piedziņu norāda piedzenamās summas naudā, atsevišķi norādot arī piedzīto procentu summu naudā un periodu, par kādu tie piedzīti, izvērtējot celtās prasības, kurā norādītas piedzenamās summas un to aprēķini, kā to paredz CPL 128.pants, pamatotību. No CPL 195.panta jēgas izriet, ka tiesai saskaņā ar CPL 195.pantu, nosakot Prasītāja tiesības saņemt likumiskos procentus līdz nolēmuma izpildei, kreditoram tiek piešķirtas tiesības saņemt procentus par periodu pēc nolēmuma pieņemšanas. Tiesības uz procentiem līdz sprieduma izpildei tiek noteiktas, jo sprieduma taisīšanas laikā nav iespējams prognozēt parāda samaksas kavējuma ilgumu, pamatparāda summas izmaiņas parāda daļējas samaksas rezultātā. Šos procentus saskaņā ar CPL 631.panta pirmo daļu aprēķina tiesu izpildītājs. Savukārt attiecībā uz periodu līdz lietas skatīšanai, Prasītājam ir tiesības, ceļot prasību, veikt procentu, kas uzkrāti līdz prasības celšanai, aprēķinus konkrētā naudas summā. Saskaņā ar CPL 74.pantu Prasītājam arī ir dotas tiesības palielināt prasījumu apmēru ar procentu pieaugumu konkrētā summā no prasības celšanas dienas. Prasītājs nav izmantojis tiesības papildināt prasību, lūdzot piedzīt konkrētu procentu summu līdz lietas skatīšanai.

CPL 33.pants nosaka, ka *tiesāšanās izdevumi ir tiesas izdevumi un ar lietas vešanu saistītie izdevumi. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.* CPL 39.panta pirmā daļa nosaka, ka *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir, tai skaitā, ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi (5.punkts).*

CPL 41.panta pirmā daļa nosaka, ka *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus*.

Apmierinot prasību, tiesa atzīst, ka no Atbildētāja par labu Prasītājam piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva atbilstoši apmierinātajai prasības summai saskaņā ar CPL 34.panta pirmās daļas 1.punkta "a" apakšpunktu 124,92 *euro* (15% no 832,79 *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma un paziņojumu nosūtīšanu lietas dalībniekiem 4,70 *euro.*

Pamatojoties uz CPL 33., 34., 39., 41., 56., 56.[1], 74., 93., 189., 193., 195., 204.[1], 250.[25] pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no **/pers. C/,** personas kods /personas kods/, par labu **SIA "PlusPlus Baltic Re"**, reģistrācijas Nr.40103739704, aizdevuma parādu 688,13 *euro*, līgumsodu līdz 2013.gada 25.februārim 20,80 *euro,* likumiskos procentus no 2013.gada 25.maija līdz 2016.gada 25.maijam 123,86 *euro*, tiesas izdevumus 129,62 *euro*, **kopā 962,41 *euro*** (deviņi simti sešdesmit divi *eiro* 41 cents).

Samaksa veicama "Swedbank" AS, konts Nr.LV07HABA0551037623572.

Atzīt **SIA "PlusPlus Baltic Re"**, reģistrācijas Nr.40103739704, tiesības saņemt no **/pers. C/,** personas kods /personas kods/, 6% (sešus procentus) gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas par laika posmu līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Noteikt /pers.C/termiņu labprātīgai sprieduma izpildei 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas- 2017.gada 17.marta, apelācijas sūdzību iesniedzot Bauskas rajona tiesā.

Tiesnese I.Tikuma